

НАЛЕЖАЩИ ПРОМЕНИ В ПРОГРАМАТА НА ГОДИШНИЯ ОТЧЕТ НА ТКЗС И ОРГАНИЗАЦИЯТА НА СВОДКАТА И ГРУПИРОВКАТА

Васил Петков

Трудово-кооперативните земеделски стопанства отразяват цялата своя едногодишна дейност в годишния си отчет. Въз основа на този отчет се правят изводи за състоянието на стопанствата, за тяхната производствена насока, за тяхното икономическо, финансово и организационно състояние, работна сила и трудово участие, производство, основни и неделими фондове, механизация, съоръженост и др. За да бъдат верни изводите, отчетът трябва да бъде съставен точно и да е подчинен на една стройна и ясна програма.

През последните години бе направено доста по оформяването и подобряването на таблиците и показателите, съдържащи се в годишния отчет, но в това отношение още има какво да се желае.

Годишният отчет на ТКЗС е пригоден за отчитане на цялата производствена и финансова дейност на дадено стопанство през изтеклата година. Годишен отчет, съгласно указанието на Министерството на земеделието и горите, представят само онези стопанства, които са развили стопанска дейност през годината. Повечето таблици обаче от годишния отчет на ТКЗС, отразяващи състоянието на стопанството към 31 декември, позволяват годишният отчет да бъде представян и от новообразуваните, макар и по-късно през годината, стопанства. При това положение правилно е да представят годишен отчет всички стопанства, независимо от това през кое време на годината са основани. Тези стопанства ще попълват, разбира се, само онези таблици от годишния отчет, за които имат данни: кооперирани стопанства и земя, брой на добитъка, основни средства и фондове и някои резултати от дадена стопанска дейност. Би могло при съставянето на общооколийски и общоокръжен отчет тези стопанства да се отделят от останалите и сводката им да се направи отделно.

Недостатъчното разграничаване на селскостопанската от календарната година в някои от таблиците на годишния отчет и недостатъчно ясните и пълни указания за тяхното попълване дават възможност за различни тълкувания, а от там и за неправилното им попълване. Например от табл. № 1 „Баланс на земята“ и от упътването за съставянето на тази таблица не е ясно какъв баланс на земята ще съставят стопанствата — дали по състояние на 31 декември, или за земята, която са стопанисвали и от която са получили продукцията през селскостопанската година. От справките, които се направиха при изготвянето на отчета за 1957 г., се установи, че някои стопанства са съставили баланса само за стопанисваната през годината земя, от която е получена продукцията, без земята на новоприетите през есента кооператори. Балансът на земята други ТКЗС са съставили към 31 декември, а трети — в две колони: по състояние към